

Interview: Himmler - var det ikke en rockstjerne?

Interview med Jacques Blum, *Politiken* 16. februar 2002, Debat side 1

Af Adam Holm

Den borgerlige regering har bebudet stramme besparelser på udgifterne til en række forskningscentre, råd og nævn. Blandt de institutioner, der risikerer at se sine tilskud kraftigt beskåret, er Det Danske Center for Holocaust- og Folkemordstudier, som blev oprettet i år 2000 på initiativ af den forhenværende regering og med bred opbakning fra Folketingets partier.

"Viden om holocaust er særdeles vigtig både af historiske og nutidige grunde", siger Jacques Blum, som foruden at være sociolog og formand for Mosaik Trossamfund sidder i bestyrelsen for Holocaust-centret.

Men ved vi ikke allerede tilstrækkeligt om holocaust til, at penge til forskning i lige netop det område af historien var bedre brugt andetsteds?

"For det første forsker vi ikke kun i holocaust, men i folkemord mere generelt. For det andet er der stadig mange aspekter af holocaust, som først er begyndt at komme til vores kendskab i takt med åbningen af arkiverne i det tidligere kommunistiske Øst- og Centraleuropa. Det vælter bogstaveligt talt med nye oplysninger, som ikke har været offentligt kendt. Og danske forskere har gode muligheder for at få adgang til disse vigtige informationer".

Et dansk Holocaust-center skal vel primært anlægge et dansk perspektiv?

"Det er skam også tilfældet. I øjeblikket bliver der arbejdet på et omfattende projekt om jødiske flygtninge i Danmark i perioden 1933-1945. Det er måske ikke så rart, at der går noget glans af vores smukke selvforståelse, men det er uhyre vigtigt, at vi får stykket den del af danmarkshistorien sammen – også selv om det utvivlsomt kommer til at gøre ondt på mange".

Men kender snart sagt ikke ethvert skolebarn til navne og begreber som Auschwitz og holocaust?

"Mange børn og unge har kun en overfladisk viden. De har hørt, at seks millioner jøder blev dræbt af nazisterne under Anden Verdenskrig, men lige så snart man prøver at trænge blot et halvt spadestik dybere, støder man ofte på en afgrundsdyb mangel på kvalificeret viden. Et helt konkret eksempel: Hvis man spørger børn og unge om, hvem f.eks. Heinrich Himmler var, så er der gudhjælpemig mange, der mener, at det 'vist nok' var en rockstjerne! Det lyder barokt, men det er desværre den skinbarlige sandhed".

Det vigtigste er vel, at yngre generationer får en basal viden om masse mordet på jøderne. Er den lidt mere detaljerede viden ikke mindre vigtig i forhold til det opdragelsesmæssige perspektiv?

"Det er vigtigt at have et vist greb om detaljerne, fordi de historierevisionister, som prøver at modbevise enten eksistensen eller omfanget af holocaust i høj grad udnytter den videnskabelige usikkerhed, især mange børn og unge har om holocaust. Det kan ikke nytte, at man kun har en tynd skal af viden, hvis hulrummet bliver fyldt op af alskens historierevisionistisk propaganda".

Er det en overkommelig opgave?

"Den er selvfølgelig krævende. Men husk på: Holocaust var jo ikke noget, der startede en onsdag eftermiddag og sluttede torsdag formiddag. Det var en lang og snigende proces.

Vi må og skal forklare karakteren af det forløb. Direkte gentagelser er måske ikke lige på trapperne, men som vi har set i Eksjugoslavien, så kan man komme gevaldigt langt ud. Forskning i Holocaust er derfor ikke kun et spørgsmål om at tilfredsstille en ren historisk trang, men har også en indbygget politisk og moralsk varslingsfunktion".